

Lag

om ändring av lagen om enskilda vägar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om enskilda vägar (560/2018) 13 § 2 mom., 21 § 1 mom., 23 § 1 och 2 mom., 61 § 4 mom., 73 § 2 mom., 83 § 3 mom., 85 § 2 mom., 88 § 1—3 mom. och 91 § 1 mom., av dem 61 § 4 mom., 83 § 3 mom., 88 § 1—3 mom. och 91 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1503/2019, som följer:

13 §

Upphörande av enskild väg och ändring till gata

När kommunen har blivit gatuhållningsskyldig för en gata till vilken trafiken på en enskild väg eller en vägdel är avsedd att överföras, eller när kommunen har börjat bygga en sådan gata, ska kommunen överta väghållningen av den enskilda väg eller vägdel som ändras till gata. En vägdelägare eller ett väglag har rätt att föra frågan om kommunens skyldighet att överta väghållningen till Tillstånds- och tillsynsverket för behandling, och myndigheten kan vid vite ålägga kommunen att fullgöra denna skyldighet.

21 §

Anläggning av väg på eller i närheten av ett område som ingår i nätverket Natura 2000

Om anläggningen av en väg betydligt försämrar de naturvärden på grund av vilka ett område har införlivats eller avses bli införlivat i det i naturvårdslagen avsedda nätverket Natura 2000 och om inga hinder för anläggningen av vägen annars föreligger, ska förrättningsmännen vid förrättningen av enskild väg i samråd med Tillstånds- och tillsynsverket sträva efter att finna ett sådant alternativ där olägenheterna blir så små som möjligt på ett område som statsrådet föreslagit för nätverket Natura 2000 eller som införlivats i nätverket.

23 §

Hot om tvångsutförande

Den behöriga livskraftscentralen kan på ansökan av en vägdelägare, ett väglag eller ägaren till en fastighet som vägrätten gäller förena ett sådant lagakraftvunnet beslut från förrättning av enskild väg eller en sådan lagakraftvunnen dom som har meddelats med stöd av denna lag och som gäller en åtgärd för väghållning med hot om tvångsutförande, om den som är skyldig att utföra åtgärden inte har vidtagit behövliga åtgärder inom den tidsfrist som förelagts vid förrättningen av enskild väg. Om den som är skyldig att utföra åtgärden är ett väglag ska, innan ett beslut om verkställighet av hotet om tvångsutförande fattas, sysslomannen eller bestyrelsen

ges tillfälle att bli hörd i saken och, om väghållningsärendet inte behandlats vid väglagets stämma, stämman ges tillfälle att inom viss tid avge utlåtande.

Om den som är skyldig att vidta åtgärder inte har vidtagit behövliga åtgärder inom den tidsfrist som angetts i beslutet om föreläggande av hot om tvångsutförande, ska sökanden för verkställande av hotet om tvångsutförande underrätta den behöriga livskraftscentralen om detta. Genom beslutet om verkställande av hotet om tvångsutförande berättigas sökanden eller någon annan fysisk person att utföra eller låta utföra de åtgärder som bestämts vid en förrättning av enskild väg på bekostnad av den som är skyldig att utföra dem.

61 §

Samman kallande av väglagets stämma

Om sysslomannen eller bestyrelsen eller någon annan i väglagets stadgar angiven aktör underlåter att samman kalla årsstämma eller vägrar att kalla vägdelägarna till extra stämma, kan stämman på ansökan av en vägdelägare hållas under ledning av en förrättningsingenjör i samband med förrättning av enskild väg, eller så kan den behöriga livskraftscentralen på ansökan av en vägdelägare, efter att ha gett sysslomannen eller bestyrelsen tillfälle att bli hörd, berättiga sökanden att kalla vägdelägarna till stämma på det sätt som föreskrivs i 1 mom. Om fem år eller mer förflutit sedan väglagets föregående stämma har kallats samman och hållits kan en vägdelägare kalla väglaget till stämma på det sätt som anges i 1 mom.

73 §

Ansökan om förrättning av enskild väg

Ansökan om förrättning av enskild väg kan göras av vägdelägare, ägare och delägare till en fastighet eller annan registerenhet, delägare i ett gemensamt område, en näringsidkare som avses i 6 § eller annan i den paragrafen avsedd aktör, det väglag vars väg ärendet gäller, samt kommunen, den behöriga livskraftscentralen eller staten. Ansökan om förrättning av enskild väg för att utreda en vägs läge och bredd samt de rättigheter som gäller för vägen kan även göras av en innehavare av särskilda rättigheter som hänför sig till fastigheten. Lantmäteriverket eller en annan fastighetsregisterförare kan inleda en förrättning av enskild väg utan ansökan i sådana fall som avses i 283 § i fastighetsbildningslagen.

83 §

Statsunderstöd

Beslut om beviljande och indragning av statsunderstöd för väghållning enligt 1 mom. 1 punkten fattas av den behöriga livskraftscentral inom vars verksamhetsområde vägen eller största delen av vägen finns. Transport- och kommunikationsverket beslutar om fördelningen av anslaget eller delar av det till de behöriga livskraftscentralerna. Beslut om beviljande av statsunderstöd för ändamål enligt 1 mom. 2 och 3 punkten fattas av Transport- och kommunikationsverket.

85 §

Tillåtande av trafik på väg som får understöd

Om annan trafik än sådan som gagnar vägdelägarna orsakar fastighetens eller registerenhetens ägare eller trafiksäkerheten avsevärd olägenhet, kan med kommunens samtycke trafik som gagnar andra än vägdelägarna förbjudas eller begränsas på en väg för vars underhåll det beviljas understöd eller en sådan väg stängas av. Innan kommunen ger sitt samtycke ska den begära utlåtande av den behöriga livskraftscentralen.

88 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om sådana beslut om beviljande av statsunderstöd som livskraftscentralen fattat med stöd av 83 §. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

I ett beslut som har fattats med anledning av en begäran om omprövning och i beslut av Tillstånds- och tillsynsverket enligt 13 § 2 mom. och i beslut av livskraftscentralen enligt 23 § 1 och 2 mom. samt 61 § 4 mom. får ändring sökas genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Behörig förvaltningsdomstol är den inom vars domkrets den enskilda vägen finns.

Livskraftscentralen får söka ändring i ett i 85 § 2 mom. avsett beslut om samtycke av kommunen.

91 §

Omedelbar verkställighet av beslut

Beslut som med stöd av denna lag har fattats vid förrättning av enskild väg eller väglagsstämma samt livskraftscentralens beslut enligt 83 § om statsunderstöd och beslut enligt 61 § 4 mom. om berättigande att kalla till stämma får verkställas trots ändringssökande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat. Jorddomstolen är då beslutför även med dess ordförande ensam.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen